

aldeles kompetent Side har faaet at vide, at der er en Forventning til ham i den Henseende, er det, jeg siger, at det er værd for Folketinget at misbillige, at en Minister ikke benytter sig af Lejligheden til klart og utvetydigt — ikke med nogle uldne Talemaader som det ærede Medlems for Løvel om, hvad man vil unde Folk eller saadant noget, men klart og bestemt — at sige: Væk med det, der er i Vejen, tilbage til den Tilstand, da alle stode lige i dette Forhold.

Sagen er nemlig ogsaa den, at her er ikke alene Tale om det rent strafferetlige Forhold, naar Autoriteter og Myndigheder faa et Paalæg om at passe paa Skolelærerne. Saaledes kan det sidste Stykke i Cirkulæret nemlig godt oversættes: Pas nu godt paa dem, de Karle, sørg for, at de ikke gaa for vidt i deres Agitation mod Regeringen. Netop naar et saadant Paabud ligger for, er der saa mange andre Veje end den rent strafferetlige, hvorved man kan tage, om jeg saa maa sige, de Folk i Ørene, der ere saaledes stillede, som Danmarks Lærerstand er. Det have Lærerne sikkert ogsaa selv en Fornemmelse af. Naar det ærede Medlem siger, at der er ikke et eneste Menneske, hverken Skolelærere eller andre, der bryde sig om dette, tager han fejl og vil formodentlig nok faa det at vide, thi der er nok baade Lærere og andre, som ville sige ham, at der er mange, som bryde sig om det, mange, som sætte Pris paa, at dette Cirkulære forsvinder. Her staa vi klart og rent og skulle afgive vor Erklæring, men ikke ved Omsvøbstaalemaader som de, der ere fremkomne baade fra den højtærede Minister og det ærede Medlem fra Løvel.

Jeg vil ogsaa fremhæve, at det er mit fulde og ramme Alvor, naar jeg siger, at Forholdene ere anderledes nu (*Anders Nielsen*: Det er rigtigt!) end de have været i Tidsrummet fra 1901 til 1906. Det ærede Medlem siger selv, at det er rigtigt. (*Anders Nielsen*: Ja, for det ærede Medlem). Nej, i Almindelighed. I 1901 og de første Aar derefter var der et almindeligt nogenlunde varmt Tillidsforhold mellem den demokratiske Befolkning og Regeringen. Man mente, at nu vilde Skibet faa en anden Kurs, og at hvad der ikke blev rettet i Dag, vilde komme i Morgen, og hvad der var af det onde, vilde aldrig blive brugt, og nu vilde alle Fortolkninger og Forklaringer gaa i god demokratisk Retning, saa nu kunde man tage sig det forholdsvis roligt og spare sig større An-

strengelse i den Henseende. Men nu ere Forholdene ikke saaledes, at vi kunne vente at gaa ind i venskabelige og rolige Forhold. Der kan nu netop være Tale om at komme tilbage til Forhold med en mod Regeringen rettet ophidsende Agitation. Det Udtryk er ikke stærkere, end at det meget vel vil kunne og uundgaaeligt vil blive anvendt paa en hel Del af dem, der ville gøre Arbejde baade ved de Valg, der ligge for, og overhovedet i det Liv, der føres. Vi ville komme til saadanne Forhold, og Regeringen har selv lagt det til Rette saaledes, at det er umuligt at føre en demokratisk Kamp uden i et ret betydeligt Antal Tilfælde at tage Stilling mod Regeringens Handlinger. At denne Optræden let vil faa en saadan Karakter, at den kan kaldes agitatorisk ophidsende, er sikkert. Dette maa i og for sig være Grund nok til at rejse Spørgsmaalet nu, selv om det paa et andet Tidspunkt ikke var saa nødvendigt at rejse det. Jeg anbefaler derfor stadig min Dagsorden.

Birek: Jeg skal ikke blande mig i Striden mellem de to Venstreparter om, hvad der er værst: ikke at have kaldt Cirkulæret tilbage eller i 5 Aar at have undladt at gøre opmærksom paa, at det ikke er kaldt tilbage. Det angaar ikke mig. Jeg skal kun i Anledning af den Dagsorden, det ærede Medlem for Løvel (*Anders Nielsen*) foreslaar, gøre opmærksom paa, at et deri staaende Udtryk kalder et gældende lovligt Cirkulære for forældet, og jeg maa dog sige, at det er en noget ny juridisk Vej at gaa at hæfte Ordet „forældet“ paa en gældende Bestemmelse. En skønne Dag risikere vi, at nogle Mennesker paastaa, at Vekselloven er forældet, eller at en anden Dag nogle slemme Højremænd staa op og sige: denne forældede Grundlov skal man ikke tage Hensyn til. Jeg vil derfor henstille til det ærede Medlem for Løvel at se at faa Ordet „forældet“ ombyttet med et Udtryk, som er mere i Overensstemmelse med almindelig Lovbrug.

Anders Nielsen: Maa jeg sige til det ærede Medlem, som sidst talte, at naar man her bruger Udtrykket „forældet“, er det Udtrykket for den Betragtning, som vi gøre gældende ved den Beslutning, vi fatte. Det er i og for sig ikke en Lovgivningsakt, der her foreligger. Det er Folketingets Opfattelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt dette Cirkulære er i Hævd, praktisk virkende, eller det praktisk talt er